Technische vragen

Van : PvdD

Datum vraag : 29 september

Onderwerp : Goudse AI visie

Commissiegriffier : Jacoline Holdijk

Vragen:

Energieverbruik en duurzaamheid

1. Op welke (beleids)terreinen verwacht de gemeente AI te gaan toepassen?
2. Hoe monitort de gemeente het energieverbruik en de CO2 uitstoot van AI-toepassingen die binnen de organisatie worden ingezet?
3. Wordt er bij de selectie van AI-systemen criteria als duurzaamheid, grondstoffenverbruik en energieverbruik meegenomen?
4. Welke belemmeringen ziet de gemeente om duurzaamheid als leidend principe op te nemen voor de Goudse AI visie?

Ethische toetsing

5. Bestaat er binnen de organisatie een vast toetsingskader of ethische commissie waar toepassingen van AI wordt beoordeeld?
    - Zo nee, is het voornemen om dit in de gemeente te beleggen of hiervoor een onafhankelijke organisatie voor te vragen?
6. Worden dierenwelzijn, biodiversiteit en milieu onderdeel van de ethische toetsing wanneer AI wordt toegepast op beleidsterreinen die daaraan raken? Zo ja, waarin wordt dat in verankerd?
7. Op welke manier gaat de gemeente in de praktijk toetsen of de maatschappelijke meerwaarde van een AI-toepassing opweegt tegen de mogelijke negatieve effecten, zoals toename aan energieverbruik of verlies aan transparantie? Wordt deze afweging uitsluitend binnen de organisatie gemaakt?
8. Hoe voorkomt de gemeente afhankelijk te worden van (grote) Amerikaanse of Chinese bedrijven bij de inzet van AI?
9. Kijkt de gemeente ook naar mogelijkheden voor de inzet van open source AI of samenwerking met niet-commericiele partners op AI?

Transparantie en verantwoording

10. Hoe gaat de gemeente openbaar maken welke AI-toepassingen de gemeente gebruikt? En welke informatie wordt daarbij standaard gedeeld met de gemeenteraad (bv herkomst van data, gebruikte algoritmen, energieverbruik)?

11. Gaat de gemeente een onafhankelijke derde partij periodiek betrekken om het gebruik van AI in de gemeentelijke organisatie te beoordelen?

Antwoorden:

1. Het is nu nog niet bekend op welke beleidsterreinen AI concreet zal worden toegepast. Dit wordt nader verkend en uitgewerkt in het AI-beleidsplan.

2. Gouda erkent het belang van het monitoren van energieverbruik en CO_2-uitstoot bij AI-toepassingen. Hoe dit wordt ingericht wordt uitgewerkt in het AI-beleidsplan.

3. Duurzaamheid is in de visie nog geen expliciet selectiecriterium, maar wordt in het AI-beleidsplan opgenomen als onderdeel van de ethische en maatschappelijke afweging. Daarbij worden energieverbruik, CO_2-uitstoot en grondstoffenverbruik meegewogen bij de keuze en inzet van AI-systemen.

4. Duurzaamheid is niet gekozen als apart leidend principe, omdat de visie zich richt op de vier uitgangspunten mens centraal, inclusiviteit, transparantie en betrouwbaarheid. Duurzaamheid wordt wel meegenomen in de uitwerking van het AI-beleidsplan.

5. Er is nog geen vast toetsingskader of ethische commissie. In Q1 2026 ontvangt de raad een voorstel voor de inrichting van een Ethische Commissie.

6. Wanneer AI wordt toegepast op beleidsterreinen die raken aan dierenwelzijn, biodiversiteit of milieu, worden deze aspecten betrokken ethische afweging. De borging hiervan wordt opgenomen in het AI-beleidsplan en het voorstel voor de Ethische Commissie.
7. De afweging tussen maatschappelijke meerwaarde en mogelijke negati effecten van AI-toepassingen wordt vastgelegd in het AI-beleidsplan. Daarbij gaat het om toetsing binnen de organisatie, met waar nodig betrokkenheid van externe expertise en maatschappelijke partners.
8. Gouda weegt bij de inzet van AI altijd de afhankelijkheid van grote buitenlandse leveranciers mee. Dit gebeurt via uitgangspunten als betrouwbaarheid, juridische toetsing en lokale hosting waar nodig. De verdere borging wordt vastgelegd in het AI-beleidsplan.
9. Gouda kijkt naar de inzet van open source AI en samenwerking met nie commerciële partners. Zo werken we samen met de Universiteit Utrech (Data School), de VNG en andere gemeenten.
10. Het openbaar maken van AI-toepassingen en de daarbij te delen inform wordt uitgewerkt in het AI-beleidsplan. Daarbij sluit Gouda zoveel moge aan bij de reguliere informatievoorziening richting raad en inwoners.

11. De mogelijke inzet van een onafhankelijke derde partij voor periodieke beoordeling van AI-gebruik wordt meegenomen in het voorstel voor de Ethische Commissie in Q1 2026.